

documenta

documenta 2009 – Slovensko

Projektbüro:

documenta Regensburg e.V.

Am Wiedfang 5

93047 Regensburg

tel.: (+49) 941-5 51 33

fax: (+49) 941-59 98 320

www.documenta.de

email: info@documenta.de

Konzept

Dunaj – kultúrny tok
Aktuálne prúdy v rieke
Medzinárodné prístavisko pre umenie
a kultúru
v podunajskom regióne

Záštita

člen Európskej komisie zodpovedný
za vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež **Ján Figel'**
bavorská štátna ministerka pre spolkové a európske záležitosti
a splnomocnenkyňa Slobodného štátu Bavorsko na úrovni spolku

Emilia Müller

minister kultúry Slovenskej republiky **Marek Mad'arič**

primátor mesta Regensburg **Hans Schaidinger**

Spolupráca

Goetheho inštitút Bratislava, Slovensko
KOG Kunstforum Ostdeutsche Galerie, Regensburg

Südost-Institut, Regensburg

Oberpfälzer Künstlerhaus, Schwandorf

BAYHOST Bavorské vysokoškolské centrum

pre strednú, východnú a južnú Európu

Literaturarchiv Sulzbach-Rosenberg

Podpora

mesto Regensburg

Bavorské štátne ministerstvo pre vedu, výskum a umenie,

Mníchov

krajinská vláda Bavorska, Mníchov

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

BMW AG, Regensburg

LfA Förderbank Bayern, Mníchov

Myšlienka a iniciatíva

Regina Hellwig-Schmid

Realizácia

documenta Regensburg e.V.

Iniciátorka

Regina Hellwig-Schmid získala cenu
Žena Európy – Nemecko 2004

Od roku 1992 sa Regina Hellwig-Schmid angažuje za porozumenie medzi národmi. Na jej prvom medzinárodnom projekte v podunajských krajinách v roku 2000 pod názvom pax danubiana – pošta vo fľaši za mier – sa zúčastnilo 1857 umelcov z desiatich podunajských krajín. V roku 2001 nasledovala 1. medzinárodná podunajská konferencia pre umenie a kultúru v Regensburgu zameraná na Srbsko. Za čestného predsedníctva Reginy Hellwigovej-Schmidovej sa uskutočnila 2. medzinárodná podunajská konferencia pre umenie a kultúru v roku 2003 v Belehrade, 3. medzinárodná podunajská konferencia je naplánovaná v Sofii v roku 2008. V roku 2003 sa začal projekt documenta s umelcami z Ukrajiny, v roku 2004 z Moldavskej republiky, 2005 z Bulharskej republiky, 2006 z Rakúskej republiky, 2007 z Rumunska, 2008 z Chorvátska a teraz nasleduje prezentácia aktuálnych kultúrnych prúdov zo Slovenskej republiky. Reginu Hellwigovú-Schmidovú viackrát ocenili medzinárodné grémiá za jej prácu v oblasti mierovej politiky. Európske hnutie (Europäische Bewegung) jej udelilo ocenenie Žena Európy 2004, nadácia Bayerische Volksstiftung ju ocenila za jej angažovanosť v roku 2005, v roku 2006 získala Regina Hellwig-Schmid medailu za osobitné zásluhy o Bavorsko v zjednotenej Európe a v tom istom roku získala za svoj pozoruhodný príspevok k popularizácii umenia a kultúry Bulharska diplom a medailu ministra kultúry Bulharskej republiky.

Cieľ

Heinrich Heine, ktorý pochádzal z Porýnia, označil Dunaj za priateľský, spájajúci prúd Európy – nerozdeľuje krajiny, ale desať z nich spája: je to skutočne „donum“, dar. Tento prastarý kultúrny región bol dlho rozdelený, cezhraničná komunikácia bola sťažená a ľudia sa málo stýkali. Z podunajského regiónu vychádzali po stáročia podstatné impulzy pre kultúru v strednej Európe, osobitne v Nemecku a v Habsburskej ríši – „rieka“ má tento kreatívny tok opäť uviesť do pohybu.

Donumenta prezentuje aktuálnu umeleckú a kultúrnu scénu v medzinárodnom podunajskom regióne. Presahujúc jednotlivé oblasti sa v spolupráci s kurátormi danej krajiny predstaví výtvarné umenie, hudba, literatúra, tanec, divadlo, film a história podunajských krajín v Regensburgu. Donumenta sa osobitne zasaďuje za porozumenie medzi národmi a tým významnou mierou prispieva ku kultúrnemu rozšíreniu Európy smerom na východ. Dunaj ako motív pospolitosti krajín symbolizuje kultúrnu jednotu Európy.

V roku 2009 sa v rámci **donumenty** dostane do pozornosti Slovensko. Na sympóziách, konferenciách a pracovných stretnutiach, na ktorých sa zúčastnia aktéri zo všetkých podunajských krajín, bude v popredí medzikultúrny dialóg a rozšírenie existujúcich sietí.

Harmonogram

2003 Ukrajina
2004 Moldavsko
2005 Bulharsko
2006 Rakúsko
2007 Rumunsko
2008 Chorvátsko

20. septembra – 08. novembra 2009

Slovensko

Opening: 24.09.2009, 19.30 Regensburg

2010 Maďarsko

2011 Srbsko

Medzikultúrny dialóg

Súbežne s hospodárskym a politickým spájaním kultúrne dôležitého podunajského regiónu sa **donumenta** už niekoľko rokov snaží podporiť tento cieľ prostredníctvom umenia a kultúry.

Donumenta podporuje a upevňuje partnerstvo regiónov na druhom najdlhšom toku Európy a umožňuje vzájomnú výmenu kultúrnych aktérov a zástupcov občianskej spoločnosti v susediacich podunajských krajinách. Tak ako porozumenie medzi národmi, ktoré bolo podnietené v predchádzajúcich projektoch (pax danubiana 2000, ars danubiana 2001, 1. medzinárodná podunajská konferencia pre umenie a kultúru 2001 v Regensburgu, donumenta 2003 – Ukrajina, donumenta 2004 – Moldavsko, donumenta 2005 – Bulharsko, donumenta 2006 – Rakúsko, donumenta 2007 – Rumunsko, donumenta 2008 – Chorvátsko, 2. medzinárodná podunajská konferencia 2003 v Belehrade), vychádza koncept donumenty, v súlade s európskym cieľom jednoty v rozmanitosti, z akceptovania a tolerance rozdielnych regionálnych a kultúrnych identít v jednotlivých krajinách.

Donumenta predstavuje umenie a kultúru podunajských krajín z nanajvýš aktuálneho uhla pohľadu a zohľadňuje pritom spoločenské a politické zmeny. Jedinečné je odrážanie spoločensko-politickej situácie krajín prostredníctvom umelcov a predstaviteľov kultúry spájajúcich sa krajín. Medzikultúrny dialóg, ktorý tým vzniká, je základom pre skutočné porozumenie medzi národmi.

Mesto donumenty

Donumenta je udalosťou, ktorá povýšila Regensburg na hlavný uzol medzinárodnej kultúrnej výmeny s podunajskými krajinami a južnou Európou.

Regensburg je historickou metropolou obchodu a po stáročia bol sídlom stáleho ríšskeho snemu Svätej ríše rímskej nemeckého národa. Na základe tohto historického dedičstva, osobitnej geografickej polohy na najsevernejšom bode Dunaja a svojej v súčasnosti výnimočne silnej hospodárskej a kultúrnej dynamiky bol Regensburg predurčený na to, aby sa ujal iniciatívy donumenty. V roku 2006 bolo mesto Regensburg zapísané do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Predchádzajúce projekty

Medzinárodná umelecká a mierová akcia pax danubiana 2000, ars danubiana 2001, ako aj 1. medzinárodná podunajská konferencia pre umenie a kultúru 2001 v Regensburgu, 2. medzinárodná podunajská konferencia pre umenie a kultúru 2003 v Belehrade s účastníkmi zo všetkých desiatich podunajských krajín boli úspešnými krokmi smerom k porozumeniu medzi národmi a mierovo-politickému dialógu predstaviteľov kultúry v podunajskom regióne. **Donumenta 2003/2004/2005/2006/2007/2008** vytvorila nové povedomie pre kultúrny život na Ukrajine, v Moldavskej republike, Bulharsku, Rakúsku, Rumunsku a Chorvátsku. Donumenta posilňuje medzikultúrny dialóg zástupcov občianskej spoločnosti v podunajských krajinách.

Donumenta podporuje medzikultúrnu výmenu a poskytuje umelcom z podunajských krajín fórum, v rámci ktorého sa môžu stretávať. Umelcom z Regensburgu, z regiónu východného Bavorska a celého Nemecka sa ponúka v sústredenom výbere a s časovým ohraničením, zato však v širokom spektre a diferencovane, šanca nahliadnuť do novo sa vyvíjajúcej umeleckej scény. „Náprotivok“, ktorý je raz cudzí alebo zarážajúci, potom opäť spriaznený a blízky, vyžaduje a podporuje uvažovanie o vlastných pozíciách a výrazových formách. V kontraste vlastného a cudzieho a v rámci striedania perspektív dochádza k fundovanej výmene a vzájomnému vnímaniu mimo hraníc klišé. Pozývajúci sa vidia v úlohe pozvaných a pozvaní sa považujú za poskytovateľov.

Pomocou projektu **documenta 2009** – Slovensko sa bude v tejto práci dôsledne pokračovať.

Realizácia

Na medzinárodnú kultúrnu výmenu v rámci **donumenty** sú pozvaní umelci zo všetkých odborov. Výstavy, hudba, divadlo, moderný tanec a predstavenia, literárne večierky a premietanie filmov obohatia kultúrny život v Regensburgu a v regióne. Prednášky o histórii prepoja politickú a sociálnu minulosť so súčasnosťou. Každoročne sa tiež konajú sympóziá s umelcami, predstaviteľmi kultúry a kurátormi zo všetkých desiatich podunajských krajín.

Donumenta vytvára sieť, ktorá presahuje hranice jednotlivých oblastí, upevňuje kontinuálny a perspektívny dialóg v podunajskom regióne.

Mailové zoznamy, ako aj galéria na internetových stránkach s aktuálnymi kultúrnymi iniciatívami zabezpečujú kontinuitu projektu. Umelci prezentujú svoje diela a kultúrne inštitúcie využívajú príležitosť na predstavenie svojich aktuálnych programov a projektov. Virtuálne diskusné fórum umožňuje neustálu a trvalo udržateľnú výmenu. Táto aktívna sieť, zoskupujúca predstaviteľov kultúry v podunajskom regióne, presahuje hranice donumenty a umožňuje spoločnú kultúrnu spoluprácu. Používanie dvoch ateliérov v umeleckom dome Oberpfälzer Künstlerhaus Schwandorf umožňuje štipendistom donumenty skutočnú kultúrnu výmenu.

Publikácie:

Dvojazyčné katalógy (NJ/AJ) a dokumentácia z podujatí

Miesta, na ktorých sa konajú výstavy a podujatia:

Regensburg ponúka množstvo miest na konanie podujatí s osobitnou atmosférou a je atraktívnym miestom pre donumentu:

KOG Kunstforum Ostdeutsche Galerie, Regensburg, Mestská galéria Leerer Beutel, Historické múzeum, Kultúrne centrum Leerer Beutel, galérie, ako aj verejný priestor v historickom starom meste.

Organizácia:

Zriaďovateľom donumenty je spolok Verein donumenta Regensburg e.V.

Za umelecký výber nesú zodpovednosť angažovaní kurátori a galeristi zo Slovenska a Nemecka.

Financovanie:

Financovanie sa zabezpečuje z verejných i súkromných zdrojov.

Mecenáši:

mesto Regensburg

Bavorské štátne ministerstvo pre vedu, výskum a umenie, Mníchov

Bavorská štátna kancelária, regionálne partnerstvá

Európska komisia, Nemecko

Goetheho inštitút Mníchov, Bratislava

Sponzori:

BMW AG, Regensburg, Mníchov

LfA Förderbank Bayern, Mníchov

Bert a Ella Wildenovci, Regensburg

Vyznamenanie

Začiatkom roka 2007 získala donumenta diplom „Vyvolené miesto 2007 – Nemecko, krajina nápadov“ od spolkového prezidenta Horsta Köhlera.

Partneri spolupráce na Slovensku

Stav: 16. apríl 2009

Goetheho inštitút: Wolfgang Franz

Výtvarné umenie: Barbora Gerzova, Mira Keratova, Jana Gerzova and advisers

Foundation – Center For Contemporary Arts

Slovak National Gallery – Katarina Müllerova

Slovak Centre for Design – Katarina Hubova

Divadlo: Maja Hriesik

Tanec: Maja Hriesik

Literatúra: Daniela Humajova,

Milan Richter, Bratislava, Jana Cvikova ASPEKT, Bratislava

Hudba: Olga Smetanova

Video/New Media: Anna Tretter

Film: Alexandra Strelkova

Dejiny: Monika Banasova, Slovakicum Universität

Regensburg, Maros Borsky, Bratislava

Partneri spolupráce v podunajských krajinách:

- Goetheho inštitúty v podunajských krajinách
- Kultúrne centrum v Belehrade, Srbsko: Danica Jovanovic-Prodanovic, Dobrilla Ibraiter
- REMONT Belehrad, Srbsko: Darka Radosavlevic
- Daniela Stojcovic, NGO World&Danube Magazine, ST. Danube, Novi Sad, Srbsko
- Elena Panayotova, Sofia
- Nia Decheva, American College Sofia, Bulharsko
- Vasile Dumbrava, Chisinau – Lipsko, Moldavská republika
- Victoria Tcacenco, Chisinau
- Darko Simicic, Jana Vukmir, SCCA Chorvátsko, Záhreb
- Annemarie Türk, KulturKontakt Austria, Viedeň, Eva Ursprung, w.a.s., Graz
- Andrea Löbel, Kunsthaus Exnergasse, Viedeň
- Adele Eisenstein, Folyamat Galeria, editor Praesens: central European contemporary Art Review C3 Center for Culture & Communication Foundation Budapest, Maďarsko
- Gergely Greg Földvari, Budapešť, Maďarsko, pianist, composer, Chairman of the Hajos Alfred Society Public Benefit Association, Budapešť, Maďarsko
- Brigitta Ivaniy, curator, culture management, Budapešť
- Carmen Cristian, TV journalist, film director, documentary art film, video artist, Cluj, Rumunsko
- Mihai Pop, curator, artist, Cluj, Rumunsko
- Victor Scoradet, theatre Bucharest, Rumunsko
- Geržová Jana, Editor in chief of the magazine PROFIL for the contemporary Arts, Bratislava, Slovensko

Vedenie projektu a organizácia

Vedenie projektu:

Regina Hellwig-Schmid

Zástupca:

Dr. Hans Simon-Pelanda

Organizácia:

KunstKnoten e.V. Regensburg:

Hannelore Helbig

Finančné plánovanie:

documenta Regensburg e.V.

Regina Hellwig-Schmid, Holger John,

Hannelore Helbig

Zástupca pre styk s verejnosťou:

Paul-Philipp Hanske, Patrizia Schmid,

Julia Weigl

Tím

Výtvarné umenie:

KunstKnoten e.V. Regensburg
Regina Hellwig-Schmid, Sabine
Rappel M.A., Hannelore Helbig,
Dr. Pavel Liska, Akadémia
umenia, architektúry a dizajnu,
Praha, Annette Loy

Literatúra:

Goetheho inštitút, Mníchov
Patricia Preuß, Literaturarchiv
Sulzbach-Rosenberg
literaturWERKstatt, Berlín

Moderný tanec a divadlo:

Alte Mälzerei: Hans
Krottenthaler

Nezávislé divadlo:

Joseph Berlinger

Film:

Arbeitskreis Film e.V.:
Doris Klein, Holger John

Hudba:

Jazzclub Regensburg:
Winnie Freisleben

Dejiny:

Dr. Hans Simon-Pelanda

Komparatívna kultúrna veda:

Inštitút komparatívnej
kultúrnej vedy, Prof. Dr. Daniel
Drascek, Univerzita
Regensburg

Südost-Institut vo vedeckom
centre pre východnú a južnú
Európu, Regensburg

Inštitút mediálnej vedy:

Prof. Dr. Bernhard Dotzler,
Univerzita Regensburg

Zástupca pre styk s verejnosťou:

Paul-Philipp Hanske

Získavanie finančných prostriedkov:

Ella Maria Wilden

Správca internetovej stránky:

Dr. Helmut Groschwitz